TEXT A FOTO: JIŘÍ JUŘÍK

Když je kol už moc, Berlín

Jak zamknout, odemknou

Blíží se zima, tím i pro někoho konec sezony jízdy na kole, můžeme se tedy věnovat více teorii, která se však bude hodit kdykoliv, kdy budete potřebovat odložit kolo. Moc si tedy nezajezdíme, protože se podrobněji zaměříme na problematiku stojanů na kola a na to, jak kolo správně uzamknout, abychom se s ním následně znova setkali.

Kola na dojíždění k metru. Zábradlí je ideální náhradní řešení, případně klasika u kandelábru, neboť ani známá pražská spirála, jak vidíte, kolo moc nepodrží (vpravo) .

NENÍ STOJAN JAKO STOJAN

Je známé rčení, že o někoho bychom si kolo ani neopřeli. Říká se to o lidech, kteří jsou, mírně řečeno, nějak odpudiví. Bohužel totéž můžeme říct i o některých stojanech na kola. Při svých projížďkách se s nimi setkáte často, a to v nepřeberné řadě provedení. Některé stojany si ještě pamatují husákovu éru, jiné jsou supermoderní, ale mnohdy mají jedno společné. Kolo do nich pořádně nepostavíte, neopřete a nejčastěji nezasunete. U starých stojanů jejich konstrukce nezachytila nástup širších pneumatik u horských kol, natož takovou technickou vymoženost, jako jsou diskové brzdy. Konstrukce pro zasunutí předního kola je tedy obvykle úzká a plášť se do ní zkrátka nevejde. V případě, že máte diskovou brzdu, je nebezpečí, že kotouč se bude o stojan opírat a bude hrozit jeho deformace. U nových stojanů, které se dnes osazují, pak často vítězí estetika či touha po originalitě nad funkčností. Výsledek je stejný. Stojan kolo spíše ohrožuje, než by umožňoval jeho bezpečné a šetrné upevnění. Některé stojany na první pohled sice připomínají moderní sochy, ale jde spíše o hlavolamy, jak že se kolo do konstrukce správně umísťuje. Dochází pak k situaci, že se kolo prostě o stojan bokem opře, a právě tyto „opírací“ stojany, připomínající malé zábradlí, začínají být velmi oblíbené a lze se s nimi setkat stále častěji. Takže v jednoduchosti je krása a síla stojanů na kola.

KAM S NÍM

Známá otázka, která je důležitá i pro umístění cyklostojanů. Parametrů, které určují, kam instalovat či nikoliv stojan na kolo, je více, než by se zprvu zdálo. Samozřejmě stojan musí být umístěn tam, kde jezdí cyklisté a budou mít zájem zde kolo zanechat. Těžko se zaplní stojan před luxusním nočním podnikem nebo před motorkářskou hospodou. Opak lze očekávat u sportovišť, výletních restaurací apod. Stejně jako zájem o odložení kola je důležitá i důvěra v místo, kde je stojan umístěn. Ideální jsou frekventovaná a osvětlená místa, kde by zloděj s pilou v ruce neměl svůj klid na „práci“. Dalším problémem správného umístění stojanu na kola, který úzce souvisí s jeho instalací, je údržba nejen samotné konstrukce stojanu, ale také jeho okolí, například odstraňování listí a nečistot. Otázka vhodného umístění stojanu na kola je však problém někoho jiného než nás uživatelů. Tyto věci nejčastěji řeší orgány státní správy, např. místní úřady, které musí sledovat i například majitele dotyčných pozemků, vedení sítí pod chodníky, průchodnost místa například pro invalidy či maminky s kočárky. Na nás je dávat podněty k instalaci stojanů na místa, kde bychom je chtěli mít, například u své školy.

t a odjet

JAK DO NĚJ A Z NĚJ

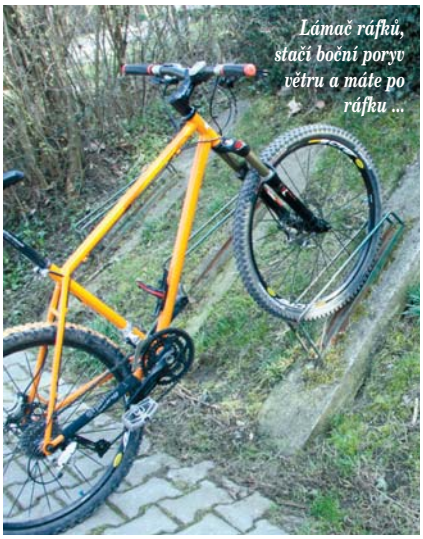
Konečně se dostáváme k praxi, tedy přijíždíme ke stojanu a parkujeme. Prvním úkolem je umístění kola do stojanu. Toto jsme již naznačili a vše se odvíjí od konstrukce daného stojanu, ale také našeho stroje. Jinak se manipuluje s dámskou skládačkou, s trekkingovým kolem bez předního odpružení, případně s celoodpruženým sjezďákem. Kolo musí být umístěno pevně, aby se nekácelo, což je častou chybou stojanů, do kterých se zasouvá jen přední kolo. Dále vaše kolo nesmí blokovat kola, která zde již jsou zaparkována. No a jsme u druhého kroku, tedy vlastního uzamčení. Samozřejmě nesmíte zapomenout zámek doma, rovněž je dobré mít i patřičný klíč nebo znát kód. Na trhu je řada zámků různé konstrukce, kvality, bezpečnosti a pochopitelně i ceny a je zbytečné jednotlivě je probírat. Již několik roků hitparádu zámků vede, je používán profesionály, tedy kurýry a skutečně drží, celokovový model ve tvaru podkovy nebo protáhlého „U“. Je sice těžší, ale vše má své opodstatnění, které je dáno maximální pevností a bezpečností. Kolo je nejvhodnější tímto zámkem uzamykat přes zadní vidlici (trojúhelník), zadní kolo a pevnou překážku, stojan. Nevýhoda nastane, pokud máte např. rychloupínáky, prostě přední ani zadní kolo jednou podkovou neuzamknete a někdo si je může snadno „zapůjčit“. Problém pomáhá řešit druhý zámek, vhodným je tentokrát lankový typ, kterým odnímatelné části svého kola propletete. Ještě pozor na jednu drobnost, která již způsobila nejedno odcizení kola. Majitel jej sice poctivě zamknul, ale neuvědomil si, že trubka, nejčastěji dopravní značka umožňuje vytažení buď ze země nebo vyzdvižení kola nahoru a jeho přetažení.

JAK JINAK

Existuje pár fíglů, jak ztížit či předejít odcizení kola. První cestou je snížení atraktivity vašeho stroje tak, aby nelákal na první pohled nepoctivce. Pokud budete na kole pojíždět jen po městě, např. z domova k nejbližší stanici metra, stačí vám k tomu staré kolo, vyhrabané ze sklepa. Ostatně to vůbec neznamená, že jeho technický stav je prachmizerný, ale jen se tak přetvařuje. Přístup známý např. z Nizozemí. Jiný způsob jak své kolo odlišit jsou samolepky, kterými pokryjete všechna volná místa. Kolo pak pod touto vrstvou vypadá originálně, a navíc lze tak dát najevo některé své názory. V Praze se můžete setkat s koly celými natřenými na signální růžovou barvu. Takovéto kolo se opravdu málo krade a navíc je v provozu dobře vidět, k tomu růžové kolo vyjadřuje váš postoj k automobilové dopravě, tedy o jedno auto méně. Pokud nastane situace, že musíte své kolo nechat bez dozoru nemáte zámek, doporučuje se udělat pár drobných opatření. Například si odneste sedlo, vyšroubujte rychloupínáky, zařaďte buď extrémně pomalý převod nebo takový, který zkříží řetěz. Jde sice o poněkud alibistické kousky, ale na takovémto kole se opravdu hodně špatně ujíždí z místa činu a ještě obtížněji se následně prodává.

DOBRÉ RADY NAKONEC

Dobrá rada nad zlato, v našem případě nad naše kolo. Pokud máte stroj za několik desítek tisíc, klidu vám jistě nedodá ani nejdražší zámek za dva tisíce. Přesto se vyplatí do kvalitnějších zámků investovat, bohužel hodně oblíbené a používané lankové (svinovací) mají často spíše

Lámač ráfků, stačí boční poryv větru a máte po ráfku ...

funkci symbolickou než opravdu bezpečnostní. Policejní statistiky ukazují, že nejvíce odcizených kol bylo uzamčeno právě těmito zámky, k jejichž překonání stačí kvalitní ostré kleště. Stejně tak zámky s číselným kódem mnohdy umožňují při jemné manipulaci tento kód objevit. Odkládání kola je věcí určité rovnováhy a sebevědomí. Rovnováhu nastolíte používáním kola vzhledu přiměřeného, neprovokujícího. Sebevědomí je pak o tom, že po městě na takovémto kole bude jezdit, a hlavně, že se naučíte kolo zamykat. Rovněž sebevědomě apelujte na zastupitele, své školy, zaměstnavatele, aby instalovali před svými budovami vhodně umístěné a technicky vyhovující stojany na kola, protože ke svobodě pohybu na jízdním kole patří i svoboda se kola v potřebný okamžik zbavit.

Dvě zajímavá řešení z Berlína (vlevo)

Pražský model – jednoduché, funkční, praktické

Tzv. tulipán z Plzně funguje.

Nahoře: Lankový zámek domácí výroby

www.prazskecyklostezky.cz
www.nakole.cz, www.prahounakole.cz